

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti prikupljaju se na osnovu godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore. Ovi podaci prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o socijalnoj zaštiti obuhvataju ustanove za socijalnu zaštitu, odnosno ustanove za djecu i mlade i ustanove za zbrinjavanje odraslih, kao i osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti a to su: materijalno obezbjeđenje porodice, lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć. Osnovno materijalno davanje iz dječje zaštite je dodatak za djecu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mladih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatilišta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbjeđuju privremeni ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i usljed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoć obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe.

Pravo na materijalno obezbjeđenje porodice, kao osnovno materijalno davanje iz socijalne zaštite ostvaruje porodica, odnosno pojedinac ako je nesposoban za rad ili sposoban za rad pod uslovima propisanim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Pravo na ličnu invalidninu ima lice sa teškim invaliditetom. Pravo na ličnu invalidninu može ostvariti lice pod uslovom da nije korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć u skladu Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i drugim zakonima.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imalo obezbijeđen pristup zadovoljavanju potreba. Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo u skladu sa drugim zakonima i da nije korisnik prava na ličnu invalidninu u skladu sa ovim zakonom.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare are collected on the basis of the annual report on the work of the Ministry of Labor and Social Welfare of Montenegro. These data are collected in an annual period.

Coverage

Data on social welfare include institutions for social protection, that is, institutions for children and youth and adult care institutions, as well as basic material benefits in social welfare, such as: material support of family, personal disability allowance, care and support allowance. The basic material benefit from child care is a supplement for children.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare.

The right to material support of family, as a basic material benefit from social welfare, is provided by the family, that is, the individual, if he is incapable of work or is able to work under the conditions prescribed by the Law on Social and Child Protection.

The right to a personal disability allowance has a person with severe disability. The right to a personal disability allowance may be realized by a person provided that he/she is not the beneficiary of the right to care allowance and assistance in accordance with the Law on Social and Child Protection and other laws.

The right to care and support allowance is provided by a person who needs physical care, mental, intellectual or sensory impairments or changes in his health condition, in order to have access to satisfaction of needs. The right to care and support allowance may be exercised by a person provided that this right has not been exercised in accordance with other laws and that he/she is not the beneficiary of the right to a personal disability allowance in accordance with this Law.

28 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNE I DJEČIJE ZAŠTITE

SOCIAL AND CHILD PROTECTION INSTITUTIONS

	Ustanove <i>Institutions</i>	Korisnici ²⁾ <i>Beneficiaries</i>	
	2022		
Ustanove za djecu i mlade	22	436	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Bez roditeljskog staranja	1	77	<i>Deprived of parental care</i>
Sa smetnjama i teškoćama u razvoju	20	343	<i>With disabilities and difficulties in development</i>
Sa problemima u ponašanju	1	16	<i>With behavioral problems</i>
Ustanove za odrasla i stara lica	4	485	<i>Institutions for adults and the elderly</i>
Za zbrinjavanje odraslih i starih lica ¹⁾	4	485	<i>Homes for adults and the elderly</i>
	2023		
Ustanove za djecu i mlade	22	374	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Bez roditeljskog staranja	1	72	<i>Deprived of parental care</i>
Sa smetnjama i teškoćama u razvoju	20	284	<i>With disabilities and difficulties in development</i>
Sa problemima u ponašanju	1	18	<i>With behavioral problems</i>
Ustanove za odrasla i stara lica	5	589	<i>Institutions for adults and the elderly</i>
Za zbrinjavanje odraslih i starih lica ¹⁾	5	589	<i>Homes for adults and the elderly</i>

¹⁾ Ukjučene privatne ustanove za odrasle

²⁾ Podaci se odnose na prosječan broj korisnika ustanova za socijanu zaštitu

¹⁾ Included private institutions for adults

²⁾ Data refer to the average number beneficiaries of social welfare institutions

28 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE¹⁾

SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES¹⁾

	2021	2022	2023	
Materijalno obezbjeđenje porodice				<i>Material support of family</i>
Broj porodica	8 037	6 916	6 070	<i>Number of families</i>
Broj članova	27 284	23 511	20 511	<i>Number of members</i>
Lična invalidnina	2 847	3 059	3 463	<i>Personal disability allowance</i>
Njega i pomoć	18 970	20 166	27 225	<i>Care and support allowance</i>

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj korisnika socijalne zaštite

¹⁾ Data refer to the average number social welfare beneficiaries

28 – 3. DODATAK ZA DJECU¹⁾CHILDREN'S ALLOWANCE¹⁾

	2019	2020	2021 ²⁾	2022	2023 ³⁾	
Broj nosilaca prava na dodatak za djecu	7 358	7 281	34 150	40 467	71 458	<i>Number of beneficiaries</i>
Broj djece korisnika dodataka za djecu	14 427	14 167	49 477	62 803	128 655	<i>Number of children</i>
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	4 540	4 503	7 063	25 806	51 258	<i>Pay-outs, in thous. EUR</i>

Izvor: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Source: Ministry of Social Welfare, Family Care and Demography

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječijih dodataka. Iznos isplaćenih sredstava dat je na godišnjem nivou

¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits. Funds paid on annual basis

²⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 6 godine života

²⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 6

³⁾ Pravo na dodatak za djecu ostvarila su i djeca do navršene 18 godine života

³⁾ Right to child allowance also achieved by children up to the age of 18